

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési bérlet a kifejezett felmondásig fennáll.

Reklamációk: előfizetési ügyben a kiadó hivatalhoz, hirdetési ügyben a nyomdához és szerkesztési ügyben a felelős szerkesztőhöz küldendők.

Kéziratok, melyek nem adatnak vissza, legkésőbb minden kedd (apró hirdetés minden szerda) d. e. 10 óráig küldendők be kizárólag „Muravidék” szerk. M. Sobota” címre.

Szerkesztő — tulajdonos
KÜHAR ISTVÁN.

MURAVIDEK

Murától és Muraköz heti értesítője
Informativni tednik za Prekmurje in Medjimurje

Előfizetési ára: Belföldön negyedévre 15 Din., félévre 30 Din egész évre 60 Din. Minden más európai államba csak előre fizetve s legalább fél évre 40 Din., egész évre 80 Din. Amerika bármely államába csak egy évre és előre fizetve két (2) USA Dollár.

Hirdetési ár □ cm-ként: Szövegközt és nyílttér 1.25 Din., rendezés 0.75 Din., apróhirdetés 0.50 Din és az illeték; többszörinél engedmény. — Hirdetéseket kizárólag a „Prekmurska Tiskarna” veszi fel és számolja el.

Csekk számla száma: 12980.

X. Évf.

Murska Sobota, 1931. november 1.

44. Szám.

Háromszázmillió frankos kölcsönszerződést kötöttünk Franciaországgal.

A kölcsön összegét már a Narodna Banka rendelkezésére bocsátották.

Alá van írva Párizsban a háromszáz millió frankos kölcsönről szóló szerződés s a kölcsön már rendelkezésre áll. A 300 millió frankos kölcsön megkötése kiegészítése annak a pénzügyi programnak, amelyet állami pénzügyeink tökéletes rendezésére megállapítottak. A költségvetés kiadási tételeinek közel egy milliárd dináros csökkentésével és bizonyos bevételek mintegy 300 millió dináros emelésével, amit az előző két hónapban elvégeztek, ismét elértük azt a költségvetési egyensúlyt, amely az előzetes költségvetési tervek alapján létesült s amelyet a világgazdaság legutóbbi hónapjaiban fellépett változások megrendítettek.

Államunk már ezekkel az intézkedésekkel is ama államok sorába lépett, amelyek a mai helyzetben is sikeresen tartják fenn az egyensúlyt bevételeik és kiadásuk között. Saját törekvéseinket, amelyeket ebben az irányban megtettünk, a külföld mértékadó pénzügyi körei is elismerték és megbecsülték s ennek a következménye az a bizalom, amely megteremtette a 300 millió kölcsönt.

A kapott kölcsön a bankjegy forgalom deviza fedezetének megerősítésére szolgál. A Narodna Banka részére pedig meg lesz könnyítve az a feladat, aminek a mai viszonyok között, mint központi pénzügyintézetnek meg kell felelnie.

Az eddig megtett intézkedésekkel, amelyek most ezzel a kölcsönrel megerősítettek, nemzeti pénzügyünk stabilitása és költségvetésünk egyensúlya biztosítva van.

Az Olasz légügyi miniszter Budapesten.

Italo Balbo olasz légügyi miniszter, aki már átrepülte az Oceánt, a bukaresti légügyi konferenciáról négy olasz repülővel Budapestre érkezett s néhány napig ott időzött.

Laval hajója.

A francia miniszterelnök megérkezett az Amerikai Egyesült Államokba.

Az Il de France gőzhajó 21.-én hajnali 3 órakor futott be a vesztgázár állomásra.

Laval francia miniszterelnök hivatalos üdvözlése délután 2 órakor

történt meg.

Ágyudörgés, szirénabúgás és igen sok repülőgép berregése közepette futott be Laval hajója a new-yorki kikötőbe.

Politikai hírek.

Oszták-magyar-csehszlovák-román-lengyel vámuniós tárgyalásokról beszéltek a prágai parlamentben. Benes dr. külügyminiszter nagy beszéde után a külügyi bizottság ülésén vetették fel a vámuniós tervet, amely megalakulna Középeurópában, de amelyből Németország kimaradna. Arról is volt szó, hogy a leszerelést Európában végrehajtani nem lehet mindaddig, míg Oroszországban a szovjet kormány uralkodik.

Béke Japán és Kína között. A japán és kínai konfliktus békés elsimítása a Népszövetség útján biztosítottak látszik lenni.

Lengyelország bejelentette a Népszövetségnek, hogy nem hajlandó leszerelni. Lengyelország kijelenti, hogy a jelen időpontban és az adott körülmények között nem vállalkozik arra, hogy leszereljen. Amíg a nemzetközi biztonságot meg nem teremtik s a Népszövetség fegyveres erővel teljes segítséget nem garantál egy-egy megtámadott államnak, addig leszerelést végrehajtani nem lehet. Lengyelország egyszer már leszerelt s a vége az lett, hogy más hatalmak, — így Orosz és Poroszország lengyel területen vívták meg döntő csatákat s Lengyelországot végül felosztották. Ez történt a tizenharmadik században.

Konstantinápolyban folyik a Balkán konferencia. A konferencián a Balkán államok kiküldöttei vesznek részt. A konferencián elhatározták, hogy legközelebb a leszerelés kérdésével fognak foglalkozni. A Balkán kérdés tanulmányozására külön bizottságot alakítottak.

Laval és Hoover elnökök tárgyalásai a jóvátételről, a pénzügyi válságról, a biztonságról és a leszerelésről szólnak.

Kína bevezeti az általános hadkötelezettséget. A kínai kormány tekintettel a mandzsuri helyzetre, elrendelte, hogy dolgozzanak ki törvényt az általános hadkötelezettségre.

A spanyol katolikusok nem nyugszanak bele az egyházellenes törvényekbe. A katolikus párt kiáltványt bocsátott ki, amelyben közzé teszi, hogy nem ismeri el törvényesnek az új alkotmányt, nem fog bele-törődni a jezsuiták kiűzésébe és az egyházi vagyon kisajátításába. Országos mozgalmat indít, hogy törvényes eszközökkel megváltoztassa az új alkotmányt.

Japán kormánya elrendelte a haditengerészet részleges mozgósítását. A javításra szoruló hajókon éjjel nappal a legnagyobb sietséggel dolgoznak.

Ujabb politikai gyilkosság Szófia központjában. A makedon forradalmárok megölték Mrdalov kávé nagykereskedőt, aki politikai ellenfelük volt. A kereskedő este kilenc órakor üzletét akarta éppen bezárni, mikor egy ismeretlen fiatalember jelent meg a kirakat előtt, ki őt célba vette s többször rálőtt. Azután nyugodtan eltávozott, Mrdalov pedig összeesett és meghalt. A rendőrség megindította a nyomozást.

A kínai kormány katonai segítséget kér Angliától és Franciaországtól. Kína azt javasolja, hogy a vitás területeket angol és francia csapatok szállják meg, hogy így elkerülhető legyen a háború, mert nem lát más kibontakozási utat Japánnal szemben.

Japán inkább kilép a Népszövetségből, de nem vonja vissza csapatait Mandzsuriából. Japán újabb utasítást küldött genfi megbírójának, amelyben utal arra, hogy Oroszországnak nagyobb érdeke lenne beleavatkozni a keleti ügyekbe, mint az Egyesült Államoknak, mert közvetlenül érdekelve van Mandzsuria jövőjét illetőleg. Ma úgy mutatkozik a helyzet, hogy Mandzsuria teljes okkupáció előtt áll.

A csehszlovák külügyminiszter nagy beszéde. Benes dr. külügyminiszter a szenátus külügyi bizottsá-

gának legutóbbi ülésén nagy beszéde: mondott, amelyből adjuk a következőket: A német-osztrák vámunió vitája Genfben véget ért. A dolgok fejlődése megmutatta, hogy az Anslusz nem Ausztria és Németország vagy Csehszlovákia, de nem is Középeurópa, hanem egész Európa kérdése. Középeurópai ügyekben a három nagyhatalom, Franciaország, Németország és Olaszország egyesülése nélkül nem lehet semmiféle állandó dolgot megoldani. A Kisantant kész minden szomszédjával a legjobban együtt működni és ez kétségtelenül áll Csehszlovákiára is. A Magyarországgal folytatott kereskedelmi tárgyalások kiinduló pontjai lehetnek a jövő jobb viszonyoknak. Kötelességünk — mondotta Benes — Magyarországnak ma segítő kezet nyújtani az együttműködésre s ezt szívesen megteszük, remélve, hogy ezt a másik fél részéről is lehetővé teszik. Kijelentette a miniszter, hogy Csehszlovákián, vagy a Kisantanton kívül vagy ellenére, de épügy Ausztria vagy Magyarország ellenére semmiféle Középeurópai tervet nem lehet megvalósítani. Érdekünk, hogy Ausztriának és Magyarországnak is jó sora legyen.

A Népszövetségi tanács tagjai teljes erőfeszítéssel arra töreksznek, hogy a japán-kínai viszályt elsimíthassák.

Matuska Szilveszter a hirhedt biatorbágyi vasuti merénylő Bécsben beismert mindent.

Borzalmas részletességgel mondotta el a németországi, ausztriai és a magyarországi merényletek lefolyását. Matuskát elhozzák Biatorbágyra is és helyszíni szemlét és tárgyalást fognak tartani vele. Matuska azt is elmondotta, hogy a merényletek sorozatát még folytatni akarta. Még nem dönt el, hogy Matuska bünei felett melyik országban fognak ítéletet mondani. Ha Ausztriában ítéleznek felette, akkor megmenekül a haláltól.

Merényletet kíséreltek meg a budapest-pápai gyorsvonat ellen.

A Komáromi Duna hid táján nagy köőmböket helyeztek a sínekre, de szerencsére a pályaőr észrevette a bűntényt s a szerencsétlenség elhárította.

Szavazzunk-e és miért?

Majd hároméves parlament nélküli államigazgatás után, párt és politikai civakodás szünetelésével újból élénkséget hozott ránk a kiírt képviselő választás, mely az egész országban egyidőben, november nvoledikán fog megejteni. Hangsúlyozzuk, élénkséget hozott, de nem pártharci élénkséget, mert az ezuttal nem lehet, de élénkséget annyiban, — s ez bennünket Prekmurje lakosságát triplán érdekli, — hogy a szavazzunk-e vagy ne szavazzunk jelszavak között, melyek különböző frakciók részéről különböző formában hajtogattak; a reánk nézve helyesen és meggondolt tapintatossággal válasszunk.

Mi a helyes és tapintatos néreteink után haladva mindjárt eleve mondjuk meg, hogy *Prekmurje minden szavazójának*, különösen pedig M. Szobota járás szavazó polgárainak *nemcsak joga, de állampolgári és emberi kötelessége, hogy nov. 8.-án szavazatát leadja. Miért?*

Tudott dolog az, hogy Prekmurje lakosság tekintetében csak 6-7%-a Jugoszláviának, tehát döntőszerepet az állam beléletében nem vihet. Az is tudott dolog, — sajnos, — hogy a régi párt-politikai harcokból kifolyólag és következtében letünk Beográdban is a fekete listára írva, minek következtében nem maradtak el a könnyen érvényesülő intrikák és nyomások. Hogy különböző kedvezmények, melyeket más vidék lakossága könnyű szerrel elért, hozzánk nem jutottak el, s hogy az adókulcs nálunk oly magas mint a Vajdaság televényes s bőtermő talaja után, stb. stb., az mind a fekete lista következménye.

Uram! A kettőt jól értsük meg. Döntőszerepet kicsiségünkkel nem viszünk az állam beléletében, régebben sem örvendhettünk a legjobb tekintély-

nek. Semmi módon ezt jóvá nem tehetjük eddig, *de tehetjük teljesen jóvá most*, nov. 8. án, amikor is megmutathatjuk, ha leadjuk szavazatainkat ahányan csak vagyunk, hogy igenis **mi is állam akotó elme vagyunk.** **Most mi ajtunk a sor, hogy te kintélyt nyerjünk** úgy és ott, ahogyan és ahol azt pártnyomás és harc nélkül, adott állampolgári jogunkkal tehetjük. Akiknek mi megmutatjuk ezt, azok ismerjék azt el. **Aki ennek ellenkezőjére bújtotgatja a szavazókat, az Prekmurje köz- és emberi érdekeinek bős ellensége.**

Tehát szavazzunk kell! Most adódott a második alkalom!

HIREK.

HETI NAPTÁR

1931. OKTÓBER hó 31 nap 44 hét.

A hét napjai	Róm. kath.	Protestáns
1 Vasár.	23. Mindszent	22. Tr. n.
2 Hétfő	Halottak n.	Halottak
3 Kedd	Hubert pk.	Gottlieb
4 Szerda	Bor. Károly	Charlotte
5 Csüt.	Imre	Blandina
6 Péntek	Lenárd	Leonhard
7 Szomb.	Engelbert	Engelbert

Vásárok:

2. Legrád, Nedeliscse, 5. Beltinci, 10. Puconci, 11. Cankova.

Kereskedelmi árak:

100 kg.	Buza	Din.	170—225
"	Rozs	"	150
"	Zab	"	180—
"	Kukorica	"	130—140
"	Köles	"	110.—
"	Hajdina	"	130—
"	Széna	"	60—100
"	Bab cseres.	"	200.—
"	Vegyes bab	"	130.—
"	Krumpli	"	60—70
"	Lenmag	"	—
"	Lóhermag	"	—
Bika	3.—	4.—	4.50 5.—
Üsző	3.—	4.—	4.50 5.—
Tehén	1.—	2.—	3.—
Borju	—	5.—	6.—

Egy asszony, aki megbocsájt...

Írta: FLINK BÉLA.

A maga huncutkás finomságával táncolt a luxushajó, mint egy ballerina a tenger hullámzó vizén, a távoli szirokkó végzónájának ritmusa mellett. Karcsura szabott alakját a lenyugvó nap tündöklöve bearanyozta. Lelketlen anyaga büszkélkedett a maga pompájában. Öntelten hirdette az általa nyújtott emberi örömet; fitymálva és kevélyen nézett a sóvárgókra, kiknek ő elérhetetlen, mert hisz ő csak a gazdag embert türi mint urát, a szegény őt is csak szolgálja. Fedélzetén az utasok exotikus tarkasága élvezte az utazás gyönyöreit.

Az utasok között volt egy fiatal pár, kik összesimulva, egymás közelségétől megittasodva, szerelemről, hűségről suttogtak egymásnak. Az asszony kék szeme lelkének tiszta tükrét varázsolta leányosan ártatlan arcára, a férfi izmos alakja pedig mint a folyondár a tölgyet, védőleg ölelte magához asszonyát. Égő szemükből visszatükröződött az életöröm, lelkük, gondolatuk, mint a tenger hulláma összecsapott és egyesülve, mint a szélvész száguldott a fellegekbe, pajzánul, cél-

talanul, merészen. Élvezték a jelent. Megtévészítették önmagukat, mert azt hitték, hogy ez az élet. Ők kiválasztottak, magasabbrendű emberek és elnéztek mindenki fölött.

A gyenge, langyos szellőtől feltették egymást és nyugovóra tértek.

Ugy hajnaltájban egy zökkenésre lettek figyelmesek. Kívülről összevissza futkozás zaja, sikoltozás, jajveszékés, artikulátlan hangok, éktelenkedés lármája riasztotta fel őket első álmukból.

Szerencsétlenséget sejtve, a borzalmas helyzet minden lehetőségét egy pillanat alatt átgondolva, magukra kapták köpenyegeiket és remegve egymást támogatva rohantak a többi utas után.

A hajó léket kapott. Az utasok kétségbeesett fejvesztettségén a kapitány higgadtsága már nem segíthetett. Az utasok tébolyodottan ugráltak a vízbe és a mentési munkálatokat örjöngő fegyelméletlenségük szinte meggyújtotta. — A hajó percek alatt elmerült.

A kékszemű asszony féláljultan urába kapaszkodva kereste a menekülést a biztos halálból. Az erős férfi

Sertés	6.—	7.—	—
Zsir l-a	16.—	18.—	
Vaj			30—
Szalonna	10.—	12.—	
Tojás 1 drb.			0-75

Valuta:

100 Doll. (USA) adnak itt	5550	Din-t
100 Kandai Doll.	4500	"
100 Schil. (Bécs)	700	"
100 Frankért (Páris)	218	"
100 Liráért	280	"
100 Pengőért	970	"
100 Márkáért	1290	"
100 Pezoért (Urug.)	1800	"
100 Pezoért (Argen.)	1400	"
100 Cseh kor.	164	"

— **Hangverseny.** A „Kolo Jugoslovanskih Sester“ f. é. november 3.-án jótékony célú hangversenyt fog rendezni Murszka Szobotán, amely alkalomra a maribori Brandl cég kölcsön adja egyik prima hangverseny zongoráját. Többek között Regina Miletich kisasszony énekesnő és az ismeretes Brandl trió fog közreműködni. Ez a hangverseny igen szépnek és kellemesnek ígérkezik.

— **Tečaj za kurjače in strojnike.** Referat za pospeševanje obrtni Banske uprave v Ljubljani, namerava priredi v zimskem času tečaj za kurjače in strojnike v Murski Soboti, ki žele obiskovati tečaj, naj prijavi svojo udeležbo pisмено ali osebno pri obrtni zadrugi v Murski Soboti, vsak dan od 11 do 12 ure.

Načelstvo.

— **A dolnja-lendavai evang. templom harangját** nagy ünnepély keretében mult vasárnapon szentelték fel. Ezen impozáns ünnepélyt a jövő heti számban fogjuk bővebben megírni.

— **Házasság.** Szép Czicuska, Szép János kántortanító leánya és Toplák István kereskedő házasságot kötöttek. Az esküvő Dolnja Lendaván, f. év október 17.-én

volt a dolnja-lendavai róm. kath. templomban.

— **Próbabejárás.** A Murszka Szobota és Dolnja Lendava között közlekedő posta és személy autóbussz f. hó 22.-én tette meg első próba útját az új Turniscse—Radmozsanci közötti utszakaszon. Ugy értesülünk, hogy a rendszeres járat megindításának már alig van akadálya s a közlekedés Turniscsén át rövid időn belül megindul. Ezzel az elég élénk forgalmu Turniscse községnek egy régi, várvavárt óhaja fog beteljesülni.

— **Halálozás.** Kuzma József, utolsó éves Maribor-egyházmegyei papnövendék hosszas szenvedés után Bogojinán elhunyt. A fiatal növendék-papot nagy részvétellel temették el Bogojinán e hó 18.-án.

— **Halált okozott a must.** Korosa Mátyás gomilicai gazdálkodó a minap mustot szállított haza a dolnja-lendavai szőlőjéből. A hordón alkalmazott ugyan egy csapot szellőzésre, ez a csap azonban utközben annyira eltömődött, hogy a forrásban levő must a hordó első fenekét kivetette. A must ömlésétől a lovak megijedtek s Brezovica község határában a szekeret az árokba fordították. Korosa, aki idősebb és különben is beteges ember volt, a baleset következtében oly súlyos fejsérüléseket szenvedett, hogy azokba f. hó 22.-én belehalt.

— **Tűz.** Dolnja Lendaván f. hó 20.-án este kigyulladt a város mögött emelkedő szőlőhegyen Zserdin József szőlőbirtokos nagy présháza s elégett. A tűz este tíz óra után ütött ki s a hegyről bevilágította az egész várost. A tűzoltóság szokott pontosságával azonnal megjelent a tűznél, de minthogy fönnt a hegyen víz nem állott rendelkezésre, csak arra

erejét megsokszorozva igyekezett menteni asszonyát.

Multak a percek és az asszony kezével görcsösen átkarolta ura izmos nyakát. A férfi erejét a kettős életmentés fáradságos küzdelme mind jobban gyengítette. Erőlködött, küzdött, de ereje egyre jobban és jobban fogyott. Egy pillanat alatt átvillant agyán az ördögi gondolat, hogy terhével együtt csak elveszhet, egyedül talán még megmenekülhet. Hatalmaskodott benne az En és azonnal cselekedett. Minden erejét összeszedve egy erőteljes ütessel asszonyát elkábitotta, kezét lefejtette nyakáról és sorsára bízta.

A férfinek sikerült megmenekülni.

A nagy mentőhajó fedélzetén sütkéreztek a megmentett hajótörtek. Az egyik arcán öröm sugárzott, a másikon a borzalom szántott mély barázdát.

Egy fájdalomtól eltorzult arcú férfi külön ül a többi föl. Ő megmenekült, de elveszett nyugalma. Réveteg, bamba tekintettel bámult a semmibe. Alig érzékeli, hogy egy finom angyali kéz vállát érinti. Ijedten felnéz és megsemmisülve összeroskad.

— **Kérem ne ijedjen meg tőlem. Örüljön, hogy én is élek. Megmentet-**

tek a matrózok. Nem haragszom magára, megbocsájtok és igyekszem elfelejteni a mai hajótörésünket.

Egy éjszaka magtanította őket arra, hogy ők is csak gyenge és gyarló emberek.

Egy csendes falusi kúria hűvös lombsátora alatt egy középkorú fehérhaju, hősihalált halt vitéz lovastiszt felesége beszélget a kis fiával. A fiu lesi anyja minden szavát. Hisz az ő vitéz apjának tengeri hajótörését meséli.

— **Hogy is volt az anyukám, mikor a tengerbe estetek?**

Ugy volt az kicsi fiam, hogy szegény apukád, ki erős ember és kitűnő uszó volt, emberfeletti erővel a hozzá méltó lélekjelenlétét megtartva, egyik kezével engem tartott, a másikkal pedig uszott a mentőcsónak felé és így neki köszönheted anyukád életét.

A kis fiúnak összeszorul a szíve, kicsordul a könnye és büszke, nagyon büszke az ő apukájára.

A fehérhaju özvegy már maga is így hiszi. Nem is történhetett másképp.

szoritkozott, hogy a veszedelmet a helyszínen fojtsa le. Habár van közvetlen közelben más hajlék is, a tűz továbbterjedésének mégis sikerült gátat vetni. A kár tetemes, mert elégett sok nagy és jó karban levő edény, kád, hordó stb. Sok törköly s vagy husz hektoliter bor pusztult el.

— **Agyonlöttek egy csempész.** Azért az emberek tovább fognak csempészni, ha éhesek. Az ember az állat azért, hogy megélhessen mindenre, de még az életének kockáztatására is képes. Azállagos jellemességgel rendelkező emberek, legyenek azok, bár bankigazgatók, miniszterek vagy azoknál is magasabb rendű emberek, hazudni, lopni, csalni, zsarolni, sőt rabolni, gyilkolni is képesek csak azért, hogy gyomrukát kéjvágyukat vagy gyakran csak hiúságokat kielégítsék. Robbantottak vasutakat, meglopják a bankokat, nemi és egyéb erőszakot is követtek el, raboltak, gyilkoltak, háboruskodtak, csempészték évtizedek, sőt (az utóbbi dolgokat) évszázadok előtt éppen úgy mint ma, pedig mindenki tudta, hogy meg kell bűnhődni érte, sőt az életétől foszthatják meg; mégis csak elkövették az akkori és mai emberi nézetek szerinti „bűnököt”. A bűnözések e grafikonja éppen olyan görbe föl-le járó vonal, akár a láz grafikonja. Minél egészségesebbek a közgazdasági, megélhetési viszonyok minél jobbak az emberi szervezet állati és emberi, (mondjuk helyesebben) testi és lelki kívánásainak kielégíthetőségi viszonyai, annál kevesebbek a bűnözések, annál rendesebben jár a lázvonal, a bűnözések grafikonja. A jellemes és művelt ember tovább bírja a nélkülözéseket, kinokat; s csak amidőn már a szenvedés elviselhetetlenné válik, pusztítja ki önmagát, esetleg családját is, de a becsületesen megkeresett máséhoz nem nyul. Nem így az alacsony vagy közepes jellemű emberek. Ezért van a sok baj a világon, azért van az alvilág, azért van a rettegés, a vagyionfelosztás miatti félelem, a kommunizmus elleni rendeletek és óvintézkedések, és ezért van, hogy a gedrovci vármórség f. hó 25-én három lipai (kislippai) emberre csempészs miatt használta fegyverét. Az egyik a helyszínen a golyó okozta sebzéstől elvérzett, másik kettő súlyos sebeikkel a radkerszbergi kórházba lett szállítva. Aki az állampénztárt meglopja vagy annak kárát tesz, azt könnyen érheti ilyen halálos ellenállás. Mindenki örzi, félti a saját jövedelmét, megélhetését, kenyerét, az állam is. Mindenki élni akar anélkül, hogy korogjon a gyomra s senki sem adja oda szívesen a kenyerét vagy azt, amely a jövőben biztosítja az ő és családja életét. Ámde ilyen az élet ahol sok az eszkimó.

— **Ménszemle.** E hó 29-én lesz a csődörök felülvizsgálása.

— **Uj bíró.** A Banska Uprava rendeletére Baranašič Iván prelogi községi bírót felmentették állásából és helyette Pokrivac Antont nevezték ki, aki már le is tette a hivatalos esküt.

Ugyancsak letette az esküt Hajdinjak Iván kinevezett községi előljáró.

— **A prelogi bíróságnál** négy jelölt mutatta be a választáshoz szükséges 200 aláírást és pedig: Komos Iván kereskedő, Perko Dragun Varazdi polgármester, Csizmazia Štjepan és Tisaj Iván volt radičparti képviselők.

— **Dr. Baricevič Jankò** Kr. közjegyzőt felmentették állásától.

ORSZÁG-VILÁG.

— **Késsel és kalapáccsal gyilkolt.** Noviszádon egy eddig ismeretlen tettes borzalmas gyilkosságot követett el. Özvegy Jónás Rozál át késsel összeszurkálta, azután a fejét kalapáccsal szétverte, majd a lakását teljesen kifosztotta és kirabolta a gyilkos.

— **Bankrablók a statáriális bíróság előtt Budapesten.** Nemrég Budapesten betörést követtek el egy fegyverkereskedésbe, honnan több kisebb-nagyobb löfegyvert és nunciót raboltak el. A tettesek eddig ismeretlenek voltak. Legujabban Budapesten a Szabadság téren egy bankba törtek be álarcos banditák délben s a legnagyobb vakmerőséggel már-már sikerült volna a pénztár előtti asztalról 40 ezer pengőt elrabolniok, miután revolverekkel a bankban pánikot idéztek elő. A két rabló a zsákmánnyal kerékpáron igyekezett elmenekülni, de egyiket balesete következtében még az utcán fogták el, a másikat még aznap este szintén kézrekerítették Budapest környékén egy ólban elbujva. A vizsgálat megállapította, hogy az egyik tettes Bónya József, a másik pedig Ondi Sándor mindketten budapesti péksegédek. Mivel most Magyarországon el van rendelve a statáriális eljárás, a két betörő is a rögtönítelő bíróság elé került. Ügyüket a bíróság mult hó 25-én tárgyalta le. Minthogy az egyik tettes Ondi Sándor már 21 éves, ő reá a törvényszék halálos ítéletet hozott, tettestársát, aki még csak 18 éves, 15 évi fegyházra ítélték. A tárgyalás szóbelileg délelőtt folyt le s Ondi Sándort délután 6 órakor Kozárek hóhér a gyűjtő fogház udvarán már föl is akasztotta. Ondi Sándor tizenkét percig vivódott az akasztófán a halállal.

— **Elvágott nyakkal, a halántékán tátongó sebbel és szétzuzott koponyával találtak Noviszádon egy háztulajdonosnőt.** A gyilkos borzalmas módon végzett áldozatával, akit a bűntény elkövetése után kirabolta, elvitte az összes ékszereket s a készpénzt. A rendőrség lázasan nyomoz a gyilkos után.

— **Négy statáriális ítéletet hozott a lengyelbíróság.** Mint a négy ítélet halálra szólott. Az ítéleteket végre is hajtották. Az egyik kivégzett egy orosz kém, a másik egy lodzi rablógyilkos, a harmadik egy-egy gyujtogató. Egy ötödiknek az államfő megkegyelmezett s ez életfogytiglani fegyházat kapott.

— **Rablótámadást követett el három péksegéd Budapesten.** Hétfői napon délután akasztották fel Bu-

dapesten Ondi Sándor 21 éves bankbetörőt s már másnap, kedden ismét betörést követett el 3 péksegéd az Orcy uton egy 59 éves trafikoszó üzletébe, hogy onnan pénzt raboljanak. Ezeknél azonban fegyver nem volt azonban fojtogatták a trafikoszót, miközben 50 pengőt zsebvágtak s azal menekültek. A trafikoszó lármájára az utcán elfogták Barnát József 21 éves péksegédet, aki aztán megnevezte társait Botha Lajos 21 éves és Máti István 20 éves munkanélküliek szeméjében, kiket szintén elfogtak s letartóztatásba helyeztek.

— **Agyonlöttek egy zsebmetszőt Szuboticán.** Halálos összetűzés volt itt zsebmetszők és fegyveres határőrök között. Három ittes zsebmetsző, kiket a rendőrség már jó ideje figyelemmel kísért, a határ mentén összevesztett három határőrrel. Gibic János szabó segéd, egyébként zsebmetsző, elkapta az egyik őr fegyverét, miközben a fegyver elsült s a zsebmetsző halálos sebbel esett össze. Két társát a rendőrség fogta el. A sérült kórházba szállítása közben meghalt.

— **Két suhanc Bécsben az utcán lelőtt egy pénzes levélhordót.** A hiccingi városrészben az utcán lelőtték Lindauer Rudolf pénzes levélhordót. A merényletet két suhanc követte el s az egyik el akarta venni a levélhordó táskáját míg a másik a levélhordót fejbe lőtte. Az egyik suhancot sikerült elfogni, a másik pedig, mikor látta, hogy nem menekülhet, föbelötte magát. A levélhordó fejlődése igen súlyos, aligha marad életbe.

— **Bánya katasztrófa történt Bochumban.** A katasztrófának eddig husz bányász esett áldozatul. A szerencsétlenséget bányalégrobbanás okozta.

— **Az osztrák takarékoság.** Az osztrák kormány a takarékosági biztos terve alapján háromszáz állami autót leállított. A gráci egyetemet bezárják, több tanszéket megszüntetnek. Bécsben több orvosi klinikát bezárnak s több gyökeres takarékosági intézkedést hajtanak végre az igazságügy és a közigazgatás terén.

— **A Graf Zeppelin** ismét megérkezett Dél-Amerikába. Az óriási léghajó menetrendszerűen a minap ismét simán leszállott a permanbukói repülőtéren.

— **Véres revolverharc a zagrebi rendőrség és a kommunisták között.** A detektívek egy híres kommunistát akartak elfogni, aki már egy rendőrt lelőtt. Mivel a keresett revolverrel védekezett, a detektívek is fegyvert használtak s a kommunistát súlyosan megsebesítették, úgy, hogy kórházba szállítása közben meghalt. Egy másik veszélyes egyént szintén agyonlöttek rejtékelyén a detektívek.

— **Csikágóban az első felszólítás után agyonlötövik a nem engedelmeskedő banditákat.** A rendőrfőparancsnokság szigorú utasítást adott, hogy a gyanús alakokat azonnal lőjék agyon. A szigorú rendeletet az tette szükségessé, hogy az utóbbi két hónap folyamán tizenhárom csikágói színház ellen követtek el nagyobb szabású bombamerényleteket.

— **A francia légügyi miniszter** több napig időzött Jugoszláviában. Beográdból elutazott Noviszádra is és innen utazott haza Párizsba. A miniszter repülőgépét Costes, a hírneves francia pilóta vezette. A miniszter elismeréssel nyilatkozott a jugoszláv légügyről.

TON KINO

z najmodernejšo opremo

Lastnik G. DITTRICH

MURSKA SOBOTA.

PJESMI JE KRAJ

TONFILMSKA OPERETA.

Režija: Geza von Bolvary.

Glazba: Robert Stolz.

U gl. ulog.: Marica Ljubejeva, Liane Haid, WillyForst, Ernest Verebes.

100% nemški tonfilm.

Predstave se vršijo:

v PETEK, dne 30. oktobra

ob 1/2 9 uri in

v SOBOTO, dne 31. oktobra

zvečer ob 1/2 9 uri.

VSTOPNINA:

I. prostor 15 Din., II. prostor 12 Din. in III. prostor 7 Din.

SPORT.

S. K. Mura : S. K. Suvobor Ptuj 3:3 (1:1).

Mult vasárnap, október hó 25-én játszott Mura csapata a Ptuj Suvobor csapatával, amely mérkőzés eldöntetlenül végződött.

Tekintettel, hogy a Mura négy rezervával a Suvobor pedig a Maribori Železničar csapatának első kapusával vette fel a küzdelmet, az eredmény teljesen reális.

Konkordija Légrad : Granicsar Dol-Dubrova 9:2 re

játszottak. A rossz idő ellenére is nagy számu néző volt a mérkőzésen.

Szerkesztő üzenete.

Lendvpart. Kérem tessék csak legjobb belátása szerint a gyümölcs- vagy más természetéről írni. Előre köszönjük jószágát. E szegény népen ahogy lehet segítnünk kell.

Többeknek Franciaországban. Külföldi előfizetőinken sokat veszítettünk, s azért a pénz előre való beküldése nélkül lapot nem küldünk.

Tišlarska delavnica

z stanovanjem, ki sestoji iz ene sobe in kuhinje, ali brez stanovanja se da v najem s 1. decembrom 1931. Aleksandrova c. 25.

Asztalosműhely

szoba és konyhával, vagy lakás nélkül 1931. december 1-vel Aleksandrova c. 25. kiadó.

Torma.

Rokonság.

— Mond csak, apikám! Az öreg nagy bácsiuk, az nekünk rokonunk?
— Még nem tudom, fiam. Ha majd meghal, és hagy ránk valamit, akkor rokon; ha nem, akkor nem.

Kitől tanulta.

Te kölyök, teszed le azt a cigarettát! Kitél tanultál dohányozni?
— Kérem szépen, a mamától!

Mikor hideg van.

— Mamám, adj rám délután jégeringet, mikor iskolába megyek.
— Minek az most? — hiszen meleg van.

Igen, de délután mégis előadás lesz Sziberiáról s a tanító ur azt mondta, hogy ott igen hideg szokott lenni. Megdermed az ember szeme a nagy hómezők és jéghegyek látásától.

Közgazdaság.

Hazai árut vásároljunk. Statisztikailag ki van mutatva, hogy évenként nyolcmilliárd dinár külföldi árut vásárolunk egész Jugoszláviában. Ha meggondoljuk, hogy egy kis utánjárásal, egy kis körültekintéssel, propagandával ennek a rettentő pénznek bár a felét takarítanánk meg a hazai áru számára, már akkor is igen nagy áldozatot hoznánk a hazai gyár- és kézműipar számára. Itthon kapunk mindent, csak egy kicsit utána kell nézni s nem kell azonnal a legnagyobb kényelemmel a külföldi áru után nyulni. Az igaz, hogy a sok mindenféle különböző szerződéseknél fogva nem tudjuk megakadályozni, hogy idegen áru ne jusson el hozzánk s ezt a reciprocitás elve alapján nem is lehet megtenni, de mégis lehet előnyben részesíteni a hazai árut, az itthoni iparcikket s már ezáltal sok millió dinárt mentünk meg s sok ezer meg ezer munkás kéznek adunk munkát, kenyeret. Ne a kormányt kérjük, hogy hozzon rendelkezéseket e tárgyban, mi meg ölbetett kézzel, bezárkózott erszénnyel semmit se csináljunk? Vásároljunk belföldi árut, követeljük a hazai gyártmányt, ezért nem érhet senkit semmi baj s a hatásnak el kell következni és ha minden eszközt mindnyájan igénybe veszünk. Azt a túlnagymennyiségű külföldi fogyasztást végre mégis le kell törni!

A magyar mágnások nyugat magyarországi birtokait kisajátítják. Winkler osztrák külügyminiszter kijelentette, hogy a kormány egyik legközelebbi feladata lesz a földbirtok reform végrehajtása s annak keretében a hitbizományok megszüntetése. A részletekről annyit mondott a miniszter, hogy a magyar mágnások nagybirtokait a Burgenland területén

az állam parcellázási célokra fogja kisajátítani.

Negyvenhét kiváló tehén pusztulása. A Veszprém megyei Szilas Balháson a Droppa Kálmán féle uradalomban eddig ismeretlen tettes a Tilantán nevű csávázó szert, amelyben arzén és higanytartalmu halálos mérge is van, belekeverte az állatok takarmányába, minek következtében több mint ötven állat elpusztult. Elhullott negyvenhét darab kiválóan tejelő fajtehén is.

Franciaország felé árad a pénz. Most, hogy az angol font elvesztette az arany alapját, a pénz Franciaország felé siet. Angol fontot, dollárt sietnek nagy összegekben francia frankra váltani. Így a világ pénzközpontja Párizs lesz.

Francia-amerikai arany meg egyezés. A két állam közötti megállapodás értelmében Franciaország szabadabbá tesz kétszázmillió dollár értékű aranyat abból a háromszázmillió aranyból, amely az Egyesült Államokban rendelkezésre áll. Franciaországnak ezen előzékenysége Amerikában igen jó hatást váltott ki. Amerikából e hó második felében igen nagy mennyiségű aranyat vontak ki európai államok s így az arany Amerikában fogy. A márka és Franciaország feltétlenül fentartják az aranystandardot és közös segítségben részesítik mindazokat az államokat, amelyek hasonló politikát követnek, vagy hajlandók valutájukat az arany alapra helyezni.

Csehszlovákiába október hó folyamán 100 vagon jugoszláviai gabona vihető be.

Új burgonya a nagykörösi határban. A nagy szárazság miatt az első termés nem sikerült, s most virágzás után új burgonya termett, amely kitűnő ízű, valószínű csemege burgonya. Mennyiségileg pedig megfelel az első termés felének.

Az ország állatállománya. A földmivelésügyi miniszterium statisztikai osztályának jelentése szerint az országban van: ló 1,161.235, — szamar 106.914, — öszvér 15.343, — szarvasmarha 3,812.172, — bivaly 37.487, — sertés 2,923.862. — juh 7,953.130, — kecske 1,731.430 baromfi 18,821.601. Az adatokból kiderül, hogy az utóbbi öt év alatt az összes állatfajknál a szaporodás jelentékeny.

Szlovénzkóban a nyitrai Árpád malom beszüntette üzemét és emiatt száznegyven munkást és harminc tisztviselőt bocsátottak el.

Az Egyesült államokban a múlt héten tizenegy bank ment tönkre.

Husbeviteli tilalom Ausztriába. Az osztrák Nemzeti Bank további intézkedésig nem utal ki devizákat külföldi élőállat és husvásárlásra, ami egyet jelent a teljes beviteli tilalommal. Az intézkedés október 20.-án lépett életbe.

Németország több milliárdos csereüzletet köt Braziliával és Argentínával. Kávéért szemet szállítanak

Gazdálkodás.

Gyümölcsstermesztésünk hibái.

E helyütt nincs tér a hosszabb fejtegetésekre. Röviden iparkodom a a gyümölcsstermesztés körül elkövetett hibákat tárgyalni, hogy azután megvilágítsam a helyes teendőket.

Mint már említettem, népünk nagy kedvvel s több-kevesebb hozzáértéssel foglalkozkodik a gyümölcsfákkal. Nem mondom, egyik-másik esztendőben bőven hull az isteráadás s ilyenkor kissé megduzzadnak a sovány erszényecskék. De mi lenne, ha még több hozzáértéssel s egy kis kereskedői élelmességgel párosult előrelátással foglalkoznánk a gyümölcsstermesztéssel? Mindenestre szebb és jobb eredmény. Főleg pedig több lenne a bevétel, ami igazán elkelve ebben a nélkülözésekkel teli földj életben. Térjünk rá azonban a hibák ismertetésére. A telepítésnél tekintetbe veendő körülményekről később.

Itt van első sorban a fajták helytelen megválasztása. Ismerek sok gazdát, aki gyümölcsösében nem tudna két egyfajtájú almát mutatni. Hanem ahány fája van, az annyiféle. Hogy ez milyen hátrány, azt talán nem is kell bővebben magyaráznom.

Nagy hiba még az ültetési távoltság helytelen alkalmazása. Persze a legtöbb ember az ültetéskor nem is gondol arra, hogy az a kis facsemete valamikor terebélyes fává növekedik s akkor is levegőre, napra és a gyökérzetnek megfelelő területre lesz szüksége. Egyik-másik gyümölcsös bizony erdőnek is beillene. Ott téved a gazda számításában, mikor azt hiszi, hogy „sok fa, sok termés.” Pedig hát ez nagy tévedés! Amíg a fa fiatal, addig még csak hagyján, de mi lesz, ha már összeérnek az ágak? Az ilyen fa csak sínylődik, termése sok s nem lesz kielégítő és a számtalan betegségnek igazi megalágya.

Miből áll a legtöbb gazdánál a faápolás? A tavasz beköszöntésével előszedik az ágfürészt s nekiállnak a felesleges ágak lefűrészelésének. Hát ez úgy „nagyjában” helyes is. De már aztán más nem történik. Legálább is nagy általánosságban nem, legfeljebb ha van idő rá, a sokszor nagy mennyiségben megjelenő hernyóhad részben eltávolítását „kisérel”

meg. Pedig, ha azt akarjuk, hogy termésünk úgy mennyiségileg, mint minőségileg kielégítő legyen, úgy szakitanunk kell a régi módszerrel s bizony meg kell barátkoznunk a „modern” faápolással. Nem is olyan nagy ördögösség az, mint ahogy az az első elgondolásra látszik. Persze meg kell ismerkednünk a helyes faápolás módjaival és eszközeivel.

Itt van aztán a gyümölcs szedése és értékesítése. Hogyan szedi le a legtöbb gazda almáját? Ugy, hogy valaki felmászik a fára s addig rázza az ágakat, míg azokról minden alma le nem pottyant. Meddig állnak azonban el az így leesett almák? Nem sokáig. Hisz nem is csoda, összevissza ütődtek. Sietni kell az értékesítésével, mert különben megromlik. Már pedig, hogy így rendes árat nem tudunk elérni, az nyilvánvaló. Nem lenne helyesebb kézzel szedni, három vagy négy lábú letrán állva? Avagy póznára erősített gyümölcszedővel? Mindenestre így lassabban megy és több munkával jár a dolog, de a szép, hibátlan nagyobb árat fogunk elérni, mint a hibás gyümölcsért. S így a többlet munka biztosan kifizetődik. L.

Tej. Ma már minden gazda tudja, hogy teheneknél a tejelési képességre fektetik a főfigyelmet azután a külső alakra s csak végül a hizó képességre, esetleg igavonásra. Londonban okt. 26. a körül volt tejgazdasági kiállítás, amelyen „Lady Spotted Perry” nevű tehén fajtája: jersey-i — a tejelési világrekordot érte el. A kiállítás napján 31 liter tejet adott, amelyből 19 kiló vajot készítettek. Mi muravidékiek örülnénk, ha egy gazdának 4 tehene adna összesen ennyi és ilyen zsíros tejet. Igyekezni kell.

Izda se velka gostilna „Perese” v Murskom Središči
dne 1. novembra ob 14 vuri na licitaciji.
Prezvem 1. januara 1932 leta.

Rádiók
rádió alkatrészek
akkumulátorok
legjobb **Kerékpárok**
világhírű **Varrógépek**
jutányosan kaphatók
Nemecz János
vas- és géphereskedésében
Murska Sobota.

AMATÖRÖK FIGYELMÉBE!
Állandóan raktáron tart mindenféle **fényképeseti** cikket és gépeket,
HAHN IZIDOR papirkereskedése
MURSKA SOBOTA.
Napi árban! **Elsőrangú áru!**